

**Comparació dels Resultats de les Eleccions Generals
d'Andorra del 7 d'abril del 2019 amb l'Enquesta
Preelectoral del Centre de Recerca Sociològica de
l'Institut d'Estudis Andorrans.**

**Centre de Recerca Sociològica
Institut d'Estudis Andorrans**

Metodologia de l'enquesta Política del CRES

El treball de camp es va portar a terme entre el 28 de febrer al 13 de març 2019, mitjançant una enquesta telefònica.

L'univers fou tota la població d'Andorra a partir de 18 anys, els enquestats han estat escollits de manera aleatòria entre tot el ventall de números de telèfon, tant fixes com mòbils, que hi ha al Principat d'Andorra, independentment de si estan publicats per Andorra Telecom o no.

La mostra de població amb accés al vot, els andorrans, va ser de 811 persones. El marge d'error matemàtic, en el supòsit d'una selecció aleatòria simple, és del +/- 3,46%, amb un nivell de confiança del 95,5% i sota la hipòtesis de màxima indeterminació (P=Q=50).

La mostra es va ponderar per edat per acabar d'adequar-la als percentatges reals de la població de nacionalitat andorrana major de 18 anys.

Aquest marge d'error es pot aplicar només als resultats de la llista nacional, doncs per poder tenir uns resultats representatius de les llistes parroquials, s'haurien de fer mostres tan grans, en funció de la grandària de l'univers de cada parròquia, que ho fa pràcticament inviable.

Condicionants per entendre l'Enquesta Preelectoral

- El treball de camp va començar 2 dies després del tancament del termini màxim de presentació de les candidatures i una setmana abans del començament de la campanya electoral.
- Els programes electorals es van presentar per part dels partits tot just al començament de la campanya, i això vol dir que en el període del treball de camp, els enquestats no els havien encara pogut consultar, encara que si coneixien als candidats i part de les seves propostes pels mitjans de comunicació.
- Dels set partits que es presentaven a les llistes nacionals, tres es presentaven per primera vegada (Terceravia, Andorra Sobirana, Units pel Progrés d'Andorra). Liberals d'Andorra ja s'havia presentat als anteriors comicis, però durant aquesta legislatura ha tingut una escissió que era la base de Terceravia.
- Tres partits més, van canviar de candidat per ser Cap de Govern: Demòcrates per Andorra, Socialdemocràcia i Progrés, i Liberals d'Andorra.
- Des de setembre del 2017 s'han fet al voltant de 6 enquestes polítiques més, i durant el treball de camp de l'enquesta del CRES, hi havia en marxa una altra. A causa de ser un univers limitat, es respirava cert cansament per part dels enquestats, dels quals alguns ja havien contestat una enquesta política feia poc temps.

Aquest context no era gens favorable per a què quan es va fer el treball de camp, hi hagués una proporció elevada de persones que haguessin decidit a qui tenien intenció de votar o que contestessin la seva preferència. De fet, a la taula següent es pot apreciar que el "no contesta" a la pregunta directa sobre el vot decidit va ser del 49%, i les persones que no van voler contestar aquesta pregunta eren al voltant del 21%.

Això vol dir que només un 30% dels enquestats va contestar sobre el vot decidit.

Per aquest motiu, a l'hora de presentar els resultats de l'enquesta, des del CRES es va insistir que aquests resultats es referien als enquestats que tenien el "vot decidit", però en rigor no es podien extrapolar al conjunt de tots els enquestats, al no tenir suficient informació sobre el comportament del vot ocult.

Si és cert que quan es demanava el vot recordat a les anteriors eleccions, entre les persones que van contestar aquesta pregunta, havia una sobrerepresentació dels votants de DA i una infrarepresentació del Partit Liberal i de Socialdemocràcia i Progrés. De tota manera, s'ha de tenir en compte que un 30% dels enquestats no havia votat a les eleccions anteriors, i que dels que havien votat, al voltant d'un 50% no havia contestat aquesta pregunta. Com a conseqüència era difícil també de saber fins a quin punt estava sobredimensionat el votant de DA.

En tot cas, els resultats del vot recordat ens feien suposar que a les respostes del vot decidit podia haver una sobrerepresentació del vot de DA i una infrarepresentació de vots dels Liberals, SDP i segurament Terçeravia, però sense saber fins a quin punt. -

Comparació dels resultats de l'Enquesta Preelectoral del CRES amb els de les Eleccions del 7 d'abril del 2019.

Intenció de vot a la llista nacional en les properes eleccions generals

	Frecuències	Percentatges	% sobre vot decidit	Resultat Eleccions 2019
Total	687	100	N=178	
Demòcrates per Andorra (DA+Independents)	72	10,48	40,40%	35,13
Liberals d'Andorra (LdA)	22	3,20	12,40%	12,48
Partit Socialdemòcrata (PS)	52	7,57	29,20%	30,62
Progressistes SDP	8	1,16	4,50%	5,87
Terçeravia + Unió Laurediana + Independents	17	2,47	9,60%	10,42
Andorra sobirana	6	0,87	3,40%	4,64
Units pel progrés d'Andorra	1	0,15	0,60%	0,8
Nul	1	0,15		
En blanc	22	3,20		
No ho sap	341	49,64		
No contesta	145	21,11		

* El % sobre vot decidit s'ha calculat sobre el total d'enquestats que han manifestat a quin partit pensen votar.

Malgrat les limitacions metodològiques evidents abans esmentades, els resultats de l'Enquesta Preelectoral s'aproxima força als resultats de les eleccions. De fet, en molts casos, el percentatge sobre el vot decidit va ser molt similar al percentatge real de les eleccions (LdA i Units pel Progrés) o amb una diferència d'un punt (PS, Progressistes SDP, Andorra Sobirana). On hi ha més diferència és en el percentatge del vot decidit a l'enquesta per a DA (5 punts percentuals més).

VOT + SIMPATIA

Intenció de vot llista nacional + simpatia (els que no saben si votaran, no tenen decidit el vot o no contesten)

	Frequències	%	% Vot decidit+ simpatia	Resultat Eleccions 2019
Total	713	100	356	
Demòcrates per Andorra (DA+Independents)	138	19,35	38,76	35,13
Liberals d'Andorra (LdA)	57	7,99	16,01	12,48
Partit Socialdemòcrata (PS)	103	14,45	28,93	30,62
Progressistes SDP	21	2,95	5,90	5,87
Terceravia + Unió Laurediana + Independents	22	3,09	6,18	10,42
Andorra sobirana	11	1,54	3,09	4,64
Units pel progrés d'Andorra	4	0,56	1,12	0,8
Altres	5	0,70		
Nul	1	0,14		
En blanc	22	3,09		
No ho sap	224	31,42		
No contesta	105	14,73		

Quan comparem els resultats de les eleccions, amb els resultats de l'enquesta del vot decidit més simpatia, les diferències són una mica més grans que quan parlàvem del vot decidit, encara que si que es continua apreciand la mateixa tendència dels resultats de les eleccions. És interessant destacar que els resultats de DA estan més a prop de l'enquesta, però que LdA i Terceravia surten a l'enquesta amb percentatges per sota del que va passar a la realitat.

L'agrupació de "vot decidit més simpatia" és l'eina que des del CRES valora més per poder analitzar la tendència de vot, ja que dona l'avantatge de que tenim molta menys "no resposta" (baixa al 46%), i perquè per resultats d'altres enquestes, quan una persona declara que té simpatia per un partit, en un percentatge molt alt votarà a aquest partit.

Amb aquest indicador, vot decidit més simpatia, els resultats de DA menys de 4 punts per sobre de la realitat, però si que es percep un vot ocult més considerable per LdA i Tercera via.

A l'anterior elecció, aquest vot ocult també era més evident per el LdA, i pel que sembla, hi ha una inèrcia de més vot ocult als partits més de centre dreta (tot i que també SDP a les anteriors eleccions va patir el mateix fenomen a la nostra enquesta).

Conclusió

Més enllà dels possibles “encerts” de l’enquesta preelectoral, pel CRES cada cop que fa una enquesta preelectoral és una oportunitat per poder analitzar més en detall el vot ocult.

En el cas d’aquestes eleccions el vot ocult que es va detectar a l’enquesta, finalment es va comportar de la mateixa manera que la tendència, inclús amb percentatges similars de vots, dels resultats finals de les eleccions pel que fa la llista nacional.

Això no vol dir que metodològicament sempre es pugui fer aquesta translació, ja que el vot ocult és molt gran, i l’enquesta no té en compte factors tan importants com tot el que passa a la campanya electoral, o com condiona el “vot útil” a partir de tota la informació rebuda per part dels electors...

En aquest sentit, la nostra feina ha de consistir en continuar fent el treball de camp de manera rigorosa i de cercar eines per entendre millor aquest vot ocult, sabent que el vot decidit, malgrat que sigui d’un percentatge poc elevat de les persones enquestades, a les tres enquestes preelectorals que hem fet, encerta fins al moment amb la tendència dels resultats de les eleccions.

